

Exploateringsnämnden

Tertialrapport 2/2015

Sammanfattande analys

Det långsiktiga målet om att bygga 140 000 lägenheter till 2030 har i budget 2015 kompletterats med ett kortsiktigt mål om att bygga 40 000 bostäder fram till 2020. Minst hälften av det som byggs ska vara hyresrätter. Exploateringsnämnden ska tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och andra berörda nämnder skapa förutsättningar för att nå målet.

Verksamhetsplan 2015 innehåller en stor mängd bostadsprojekt omfattande totalt 118 000 lägenheter som befinner sig i olika planerings- och genomförandefaser. Utredningsbeslut har fattats för projekt omfattande ca 53 000 lägenheter, inriktningsbeslut har fattats för projekt omfattande 30 000 lägenheter och projekt omfattande 35 000 lägenheter pågår i genomförandeskede. Utbyggnad och planering av de stora stadsutvecklingsområdena pågår t.ex. Västra Kungsholmen, Hagastaden och Norra Djurgårdsstaden men också kompletteringar av Stockholms befintliga stadsmiljöer.

Markanvisningarna ska för 2015 uppgå till 8 000 lägenheter. För att säkerställa en långsiktigt hållbar tillgång på bostäder för studenter ska nämnden markanvisa minst 700 studentlägenheter per år. Till och med augusti har beslut om markanvisningar omfattande 5 218 lägenheter fattats, varav 588 studentlägenheter.

Målet för 2015 är att 5 000 lägenheter ska påbörjas varav 1 000 studentbostäder. Enligt preliminära uppgifter för perioden januari-juli uppgår antalet påbörjade lägenheter till 2 138 varav 1 029 avser hyresrätter.

Exploateringsnämnden beslutade i augusti för sin del om en ny markanvisningspolicy för bostadsfastigheter och andra exploateringsfastigheter. Beslutet ska underställas kommunfullmäktige.

I juni beslutade exploateringsnämnden för sin del om reviderat genomförandebeslut för Slussen. Kommunfullmäktige väntas ta ställning till förslaget under hösten 2015. Förberedande arbeten pågår sedan våren 2013 och byggstart planeras till sommaren 2016.

Nämnden är ansvarig för arbetet att utveckla stadens miljöprofilområden. Norra Djurgårdsstaden och Västra Liljeholmen är större miljöprofilområden där ny miljöteknik kan visa vägen för hållbara lösningar och goda stadsmiljöer. Lägesrapporter för Norra Djurgårdsstaden utifrån byggande, ekonomi och miljöprogram lämnas årligen i samband med nämndens tertialrapport 1 och verksamhetsberättelse.

Prognosen för driftbudgeten visar på ett överskott om ca 54 mnkr jämfört med budget trots att intäktskravet inte kan uppnås fullt ut. Anledningen till överskottet är att kostnaderna för avskrivningar och internränta bedöms bli väsentligt lägre än budget beroende på förskjutningar inom investeringsverksamheten. Prognosen för tomträtsintäkter och arrenden förutsätter att tillkommande intäkter för nyupplåtelse, regleringar och i samband med domar i avgäldsmål kommer att falla ut enligt den bedömning kontoret gör.

Exploateringsnämndens investeringsbudget 2015 uppgår till närmare 3 400 mnkr. Jämfört med verksamhetsplan 2015 har förskjutningar inom ett antal projekt uppkommit. Prognosen för investeringsutgifterna 2015 uppgår i därmed till 3 000 mnkr.

Nämndens försäljningsbeting uppgår 2015 till 200 mnkr. Hittills har försäljningar omfattande drygt 140 mnkr genomförts. Kontoret bedömer att försäljningsinkomsterna kommer att uppgå till 225 mnkr.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

Stadens verksamheter ska ge alla stockholmare möjligheten att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Målet är social hållbarhet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm är en stad som håller ihop, med trygga och levande stadsdelar

 Uppfylls helt

Stockholm ska vara en stad som håller ihop, med trygga och levande stadsdelar.

Risk- och sårbarhetsanalyser ska göras i enlighet med stadens trygghets- och säkerhetsprogram.

Exploateringsnämndens arbete bidrar till att kommunfullmäktiges mål ska uppnås. Till grund för bedömningen ligger främst arbetet med nämndens alla projekt i hela staden.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2014	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel genomförda åtgärder inom ramen för RSA	100 %	100 %		100 %	100 %	2015

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2014	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Utfall redovisas i bokslut 2015.						

Nämndmål:

I ett snabbt växande Stockholm ska exploateringsnämnden utveckla trygga och levande stadsmiljöer

● Uppfylls helt

Översiktsplan och visioner

I stadens översiktsplan presenteras ett antal strategiska samband och tyngdpunkter pekas ut. Översiktsplanen innebär att ett växande Stockholm blir ett på många ställen tätare och mer sammankopplat Stockholm. Kommunfullmäktige fastställde i maj 2015 att översiktsplanen bedöms vara aktuell.

I takt med bostadsbyggandet ska nämnden skapa förutsättningar för en utbyggd offentlig service genom markanvisningar för bland annat skola, idrott och sociala behov. Exploateringsnämnden genomför detaljplaner för gator, vägar, torg, parker och andra allmänna platser.

Exploateringsnämnden ansvarar för att leda det operativa arbetet med stadsutvecklingsområdet City. Arbetet med att utveckla ytterstaden finns konkretiserat i Vision Järva 2030, Vision Söderort 2030 och Vision Hässelby-Vällingby 2030. Dessa styrdokument ska revideras enligt budget 2015.

Exploateringsnämnden deltar i stadens arbete med Järvalyftet som förutom nya bostäder även avser arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor, näringsliv och utbildning. Ett exempel där nämnden deltar är ombyggnaden av Rinkebystråket. De senaste åren har antalet bostäder i Söderort ökat. I stadens arbete med att utveckla söderort har ett huvudmål också varit att få till fler arbetsplatser. Satsningarna på Tyngdpunkt Farsta och Söderstaden spelar en viktig roll i den utvecklingen. Ytterligare exempel på projekt inom söderort är Årstafältet som är ett stadsutvecklingsprojekt med 5 000-6 000 bostäder. Det första genomförandebeslutet för Årstafältet kommer att redovisas för exploateringsnämnden i september 2015.

Trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad 2013-2016

Programmet förutsätter att rutiner, processer och organisation utarbetas för säkerhetsarbetet. Information, utbildning och övningar är viktiga inslag.

För att förbättra krishanteringsförmågan avser kontoret att genomföra en krisledningsövning på ledningsnivå. Vidare är avsikten att informera alla medarbetare om kontorets förebyggande säkerhetsarbete inklusive brandskyddsrutiner, stadens incidentrapporteringssystem och rutiner kring detta samt försäkringar.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

● Uppfylls helt

Det långsiktiga målet om att bygga 140 000 lägenheter till 2030 kompletteras med ett kortsiktigt mål om att bygga 40 000 bostäder fram till 2020. För att kunna öka byggandet med god kvalitet måste samverkan mellan stadens förvaltningar förbättras och kommunstyrelsen ska ha ett tydligt ansvar för styrning och samordning.

Exploateringsnämndens arbete bidrar till att kommunfullmäktiges mål ska uppnås. Till grund för bedömningen ligger främst nämndens prognoser om att indikatorer för bostadsbyggandet bedöms uppnå årsmålen och att arbetet med att genomföra nämndens aktiviteter pågår. För indikatorerna om påbörjade bostäder har nämnden inte full rådighet.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2014	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal markanvisade bostäder	5 218	6 860	8 000	8 000	8 000	Aug 2015
  Antal markanvisade bostäder i nya tunnelbanans influensområde	519		2 300	2 300	tas fram av nämnden	Tertial 2 2015
  Antal markanvisade studentbostäder	588	450	700	700	tas fram av nämnden	2015
  Antal påbörjade bostäder	2 138	4 329	5 000	5 000	5 000	Juli
Enligt preliminära uppgifter för perioden januari-juli 2015.						
  Antal påbörjade hyresrätter	1 029	1 516	1 500	1 500	1 500	Tertial 2 2015
Enligt preliminära uppgifter för perioden januari-juli 2015.						
  Antal påbörjade studentbostäder	390		1 000	1 000	tas fram av nämnden	Juli
Enligt preliminära uppgifter för perioden januari-juli 2015.						

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Exploateringsnämnden ska tillsammans med stadsbyggnadsnämnden utarbeta relevanta nyckeltal inom arbetet med att effektivisera stadsbyggnadsprocessen för att säkerställa att vidtagna åtgärder leder till ökad effektivitet	2015-01-01	2015-12-31	
Under 2013-2014 togs nya nyckeltal fram för att effektivisera stadsbyggnadsprocessen. Arbetet har fortsatt under 2015. Genom att utveckla gemensamma metoder och rutiner för skärpt uppföljning erhålls en förbättrad överblick. Utifrån gemensamma nyckeltal, kan åtgärder sättas in i rätt tid och i rätt skede i processen. Både exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret har infört nya funktioner i sina organisationer som stödjer uppföljning och kontroll av att bostadssatsningen fullföljs som planerat.			
  Exploateringsnämnden ska i samråd med stadsbyggnadsnämnden utarbeta ett förslag till nya riktlinjer för markanvisningar	2015-01-01	2015-06-30	
Exploateringsnämnden beslutade den 20 augusti för sin del om markanvisningspolicy för bostadsfastigheter och andra exploateringsfastigheter. Beslutet ska underställas kommunfullmäktige.			
  Exploateringsnämnden ska tillsammans med	2015-01-01	2015-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
stadsbyggnadsnämnden och övriga berörda nämnder tillsätta en projektgrupp för planeringen av utvecklingen av Bromma			
<p>Tillsammans med stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret har flera övergripande frågor utretts för bebyggelseutvecklingen i Bromma. Bland annat med avseende på trafik- och markförutsättningar. Berörda nämnder har avsatta resurser för att kunna stödja den statliga utredaren gällande förutsättningarna för eventuell stadsutveckling på Bromma flygplats. Samtidigt pågår flera planeringsprojekt i närområdet. Vid Brommaplan pågår detaljplanearbetet för en ny bussterminal och kommersiella lokaler med bostäder ovanpå, planeringen för flytten av Stockholm Vatten till Henriksdal pågår och förutsättningarna för bostadsbebyggelse i Riksby med omland utreds. Planeringen i Ulvsunda och Mariehäll fortskrider. Trafikverkets precisering av Bromma flygplats som riksintresse blev klar våren 2015. Vidare har en statlig utredningsman fått regeringens uppdrag att utreda Bromma flygplats framtid. Utredningen beräknas vara färdig mot slutet av 2016. När ställningstagande till Bromma flygplats framtid beslutats och tidplanen fastställts, kan staden i sin planering ta hänsyn även till denna avgörande förutsättning.</p>			
  Exploateringsnämnden ska utveckla arbetet med markanvisningstävlingar med fokus på små, yteffektiva lägenheter med rimliga hyror	2015-01-01	2015-12-31	
<p>En tävling med fokus på små lägenheter med rimliga hyror som unga har råd att efterfråga har genomförts. I förslaget till den nya markanvisningspolicyn som ska beslutas av kommunfullmäktige föreslås utvecklade metoder för bland annat denna typ av tävlingar.</p>			
  Exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden ska tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden ta fram en arbetsordning för hur miljö- och hälsoskyddsnämnden bättre kan integreras tidigt i planeringsarbetet	2015-01-01	2015-12-31	
<p>I syfte att effektivisera samarbetet mellan exploateringskontoret, trafikkontoret och stadsbyggnadskontoret har ett arbetssätt kallat "Ledstängen" tagits fram. I planeraskedet, inför stadsbyggnadsnämndens beslut om start-PM hålls ett första förvaltningsgemensamt "Startmöte DP 3 kontor" med representanter från stadsbyggnads-, exploaterings- och trafikkontoren. Stadsbyggnadskontoret är sammankallande. Syftet med mötet är att identifiera utmaningar, analysera utredningsbehov, förhållningssätt kring gemensamma ytor, allmän platsmark/kvartermark, genomgång av projektorganisation, förslag till tidplan m.m. För att effektivisera planeringsprocessen och integrera miljöförvaltningen tidigt i planeringsarbetet kommer även miljöförvaltningen kallas till detta Startmöte samt att miljöförvaltningens deltagande i den efterföljande processen inarbetas i "Ledstängen". Arbetet med att inarbeta miljöförvaltningen i "Ledstängen" ska vara avslutat senast 2015-12-31.</p>			
  Exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden ska tillsammans med socialnämnden ta fram riktlinjer för hur en barnkonsekvensanalys kan användas för att innan exploatering belysa påverkan på unga	2015-01-01	2015-12-31	
<p>Utförs inom ramen för "Staden i ögonhöjd" och är ett samarbete med andra förvaltningar som innebär att ta fram riktlinjer för barnkonsekvensanalys innan exploatering. Utredning pågår hur riktlinjer ska tillämpas i exploateringsprojekten.</p>			

Nämndmål:

I ett snabbt växande Stockholm ska exploateringsnämnden utveckla hållbara och attraktiva stadsmiljöer

 Uppfylls helt

Planera för 140 000 nya bostäder

Målsättningen är att bygga 40 000 nya bostäder till 2020 och 140 000 nya bostäder fram till 2030. Minst hälften av det som byggs ska vara hyresrätter. Exploateringsnämnden ska tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och andra berörda nämnder skapa förutsättningar

för att nå målet.

Nämndernas gemensamma uppdrag ställer stora krav på en effektivt samordnad process. Den höga bostadsproduktionen förutsätter att planeringen är väl avvägd med hänsyn till stadens investeringsutrymme, bedömd befolkningstillväxt och fysiska förutsättningar för förtätning och omvandling. Det är nödvändigt att gemensamt fokusera på projekt som bedöms vara realistiska att genomföra med hänsyn till beslutsläge, måluppfyllelse, ekonomi samt strategiska miljö- och planförutsättningar.

Sedan mitten av år 2013 pågår ett projekt på stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden som syftar till att utveckla samarbetet i ett tidigt skede, inför markanvisning eller i samband med planstart. Uppdraget är tydligt, att skapa förutsättningar för fler bostäder. Utvecklingen av ett gemensamt startskede för projekt involverar även samverkan med trafiknämnden tidigt i projekten och genom effektivt deltagande i programarbete.

Till stöd för uppföljningen fortsätter exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden att utveckla en gemensam projektportfölj utifrån översiktsplanens strategier. Produktionsplaneringen gör stadens prioriteringar mer förutsägbara i det korta perspektivet och bidrar till att trygga bostadsförsörjningen i det långa perspektivet. Dessa ligger till grund för fortsatt gemensam planering med trafiknämnden och övriga förvaltningar och bolag i staden. Samarbetet med övriga nämnder utvecklas kontinuerligt och den gemensamma produktionsplaneringen fortsätter i samverkan med kommunstyrelsen, under ledning av den nytillsatta byggeneralen.

Pågående planering för bostadsbyggandet

Verksamhetsplan 2015 innehåller bostadsprojekt som befinner sig i olika planerings- och genomförandefaser. Utredningsbeslut har fattats för projekt omfattande ca 53 000 lägenheter, inriktningsbeslut har fattats för projekt omfattande 30 000 lägenheter och projekt omfattande 35 000 lägenheter pågår i genomförandeskede dvs. totalt omfattar verksamhetsplanen projekt med 118 000 lägenheter.

Överenskommelsen enligt 2013 års Stockholmsförhandling innebär att Stockholms stad har ansvar för att cirka 40 000 bostäder uppförs i tunnelbanans influensområde från Gullmarsplan till Hagsätra, Farsta Strand och Skarpnäck. Stockholms stad har vidare ansvar för att bostäder uppförs i Hagastaden, Hammarby Sjöstad och på Södermalm i den utbyggda tunnelbanans influensområde. Den årliga takten ska i genomsnitt vara cirka 2 700 bostäder per år. Antalet gäller färdigställda bostäder från och med 1 januari 2014 till och med 31 december år 2030, vars detaljplaner antas från och med 2014.

Projekt i verksamhetsplan 2015

I bilaga 5 redovisas samtliga projekt. Projekt överstigande 50 mnkr kommenteras med beskrivning av projektet, beslutsläge och eventuell övrig information. Aktuell information om de större projekten finns via stadens hemsida under <http://bygg.stockholm.se/>

Markanvisa 8 000 lägenheter år 2015

Markanvisning av den kommunalt ägda marken är det instrument nämnden förfogar över för att möjliggöra bostadsbyggande. Cirka 70-80 % av den totala bostadsproduktionen i Stockholms stad sker på stadens mark. Markanvisningarna ska för 2015 uppgå till 8 000

lägenheter. De tre allmännyttiga bostadsbolagen ska tillsammans få markanvisningar motsvarande minst 2 500 hyresrätter. Till och med augusti har exploateringsnämnden beslutat om att anvisas 5 218 bostäder. Fördelning framgår i bilaga 1.

Stadens mark ska upplåtas/överlåtas i enlighet med stadens markanvisningspolicy. Den nu gällande policyn som antogs 2007 ska revideras under 2015. Exploateringsnämnden beslutade den 20 augusti för sin del att godkänna kontorets förslag till Markanvisningspolicy för bostadsfastigheter och andra exploateringsfastigheter.

Studentbostäder

För att säkerställa en långsiktigt hållbar tillgång på bostäder för studenter ska nämnden markanvisa minst 700 studentlägenheter per år. Exploateringsnämnden ska i nära samarbete med berörda nämnder och bolag utreda lämpliga platser för tillfälliga studentbostäder.

Till och med augusti har exploateringsnämnden beslutat om att anvisa 588 studentbostäder.

Bostäder för unga

Med stöd av statistik för smålägenheter kommer exploateringskontoret att tillsammans med stadsbyggnadskontoret följa upp byggandet av ungdomsbostäder¹.

Stockholms kommunala bostadsbolag har infört s.k. kompiskontrakt, ett nytt sätt för unga att ta sig in på bostadsmarknaden. Lägenheterna, framför allt treor, förmedlas genom en separat bostadskö till unga mellan 18 och 25 år som vill dela lägenhet.

Under våren har exploateringsnämnden anvisat mark för ca 300 tillfälliga bostäder i Västberga, Snabba Hus - mobila hyresrätter för unga. Familjebostäder AB har vunnit en markanvisningstävling i Midsommarkransen med ett förslag om 30 ungdomslägenheter. Dessutom har beslut om en markanvisning för 25 kompislägenheter i Stadshagen fattats.

Påbörjade lägenheter

Målet för 2015 är att 5 000 lägenheter ska påbörjas varav 1 000 studentbostäder. Enligt preliminära uppgifter för perioden januari-juli uppgår antalet påbörjade lägenheter till 2 138 varav 1 029 avser hyresrätter. Av de påbörjade hyresrätterna uppgår 645 till stadens allmännyttiga bostadsbolag. Antalet påbörjade studentbostäder uppgår till 390.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

● Uppfylls helt

En stor utmaning är att bygga ikapp den anläggningsbrist som idag hämmar Stockholms växande idrottsliv. Under mandatperioden kommer en miljard kronor att satsas för att möta de stora behov som finns.

¹ I plan- och bygglagen finns inte någon definition av ungdomsbostäder. Ungdomsstyrelsen utgår från åldersgruppen 20–25 år i sina analyser av ungas bostadssituation, och fastighetsbranschen använder olika åldersspann för att beskriva ungdomar. Svårigheterna att kontrollera att kravet på att bostäderna används av just unga är också en anledning till att ungdomsbostäder inte definieras i PBL.

Exploateringsnämndens arbete bidrar till att kommunfullmäktiges mål ska uppnås. Till grund för bedömningen ligger det kontinuerliga arbete inom nämndens olika projekt som bedrivs med berörda nämnder.

Nämndmål:

Delta i arbetet med att öka tillgången till idrotts- och kulturplatser då behov finns

● Uppfylls helt

Exploateringsnämnden ska tillsammans med övriga berörda nämnder säkerställa att stadens planering på ett tidigt stadium tillgodoser behoven av ytor för offentlig service i stadsutvecklingsområdena.

Exploateringsnämnden, idrottsnämnden och fastighetsnämnden har ett kontinuerligt samarbete. I samband med stadsutvecklingsprojekt och andra projekt planerar exploateringsnämnden tillsammans med idrottsnämnden för behov av förstärkning av idrottsytor och idrottsanläggningar.

Det finns fastställda samarbetsformer mellan exploateringskontoret och Stockholm konst. Stockholm konst upprättar konstprogram för hur och var konst kan komma in i stadens större exploateringsområden.

Konstprojektet OMStart startade i juni på Slussen. Representanter för den svenska graffitiscenen har bjudits in att gestalta den cirkelformade konstytan av det runda huset mitt på Slussen, f.d. Kolingsborg.

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Energi-, trafik- och stadsplanering ska främja en hållbar utveckling och skydda ekologiska samband och närmatur i staden. Stadens verksamhet ska i alla dess delar utgå från målet om en så liten miljöpåverkan som möjligt.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Stockholm är klimatneutralt

● Uppfylls helt

Stockholms stad ska ta ansvar för att minska de klimatpåverkande utsläppen. Målet att Stockholm ska vara fossilbränslefritt skärps så att målet ska uppnås till 2040. Staden ska minska energiförbrukningen i såväl befintliga som nya byggnader.

Exploateringsnämndens arbete bidrar till att kommunfullmäktiges mål ska uppnås. Till grund för bedömningen ligger nämndens deltagande i arbetet med att genomföra stadens miljöprogram där bland annat det energikrav på 55 kWh/m² som ställs i nya markanvisningar och det miljöprofilarbete i Norra Djurgårdsstaden som bedrivs kan nämnas.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2014	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel markanvisningar med kravet att energianvändningen är högst 55 kwh/m ²	100 %	100 %		100 %	100 %	2015
Utfall redovisas i bokslut 2015.						

Nämndmål:

I ett snabbt växande Stockholm ska exploateringsnämnden utveckla hållbara stadsmiljöer

 Uppfylls helt

Exploateringsnämnden följer stadens miljöprogram för 2012-2015. Av miljöprogrammets sex inriktningsmål och 29 delmål är det framförallt miljömålen 1) Miljöeffektiva transporter 2) Giftfria varor och byggnader 3) Hållbar energianvändning och 4) Hållbar användning av mark- och vatten som berör exploateringsnämndens verksamhet. I det miljöhandlingsprogram som bifogades exploateringsnämndens verksamhetsplan för 2015 redovisas miljömål, miljöaktiviteter och indikatorer för verksamheten.

Exploateringsnämnden är huvudansvarig för stadens uppföljning av två delmål under två av miljömålen i stadens miljöprogram:

- Hållbar energianvändning
- Hållbar användning av mark och vatten.

Nämnden arbetar utifrån stadens mål att bli klimatneutralt genom att bland annat tillämpa mål för energianvändning vid markanvisningar. Ambitionen ska vara energianvändning på 55 kWh/m².

Enligt delmål 4.4 i miljöprogrammet ska exploateringsnämnden beakta effekter av ett förändrat klimat i sitt arbete. Arbetet sker genom bl.a. följande aktiviteter:

- Deltar i stadens arbete med att ta fram vägledning för att kunna tillämpa stadens nya dagvattenstrategi, som antogs av kommunfullmäktige i mars 2015.
- Tillämpa erfarenheter från tillståndsprövningen av ny reglering av Mälaren i projekt Slussen avseende klimatanpassning med hänsyn till vattennivåer i Mälaren och Saltsjön.
- Tillämpa erfarenheter från Norra Djurgårdsstadens miljöprofilarbete avseende åtgärder för klimatanpassning.
- I exploateringsprojekt utreda dagvattenhantering, höjdsättning, utformning av anläggningar m.m. för att kunna möta klimatförändringar.
- Exploateringskontoret deltar i förvaltnings- och bolagsöverskridande arbetsgrupp för att ta fram en klimatanpassningsplan för Stockholms stad. Arbetet leds av stadsledningskontoret och arbetet drivs vidare under 2015.

Under 2014 markanvisade exploateringsnämnden två miljöspetsområden, ett i Rågsved och ett i Nockebyhov. För 2015 har stadsbyggnadsnämnden fått uppdraget att utveckla nya miljöspetsprojekt där exploateringsnämnden ska delta.

Exploateringskontoret har utifrån stadens kemikalieplan, som antogs 2014, tagit fram rutiner och krav för material som används vid byggande av stadens anläggningar i exploateringsprojekt. Dessa ska kontoret börja tillämpa under 2015.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2014	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel uppfyllda indikatorer i miljöprogrammet. Avser de indikatorer där exploateringsnämnden har huvudansvaret för uppföljning av stadens miljöprogram.				100 %		2015
Utfall redovisas i bokslut 2015.						
 Andel av projekt som tar i anspråk mark med ekologiska och rekreativa värden som grönkompenseras				90 %		2015
Detta är en av indikatorerna för att följa upp miljömål "4.3 Intrång i övriga grön- och vattenområden bör minimeras och ersättas" i det beslutade miljöprogrammet. Utfall redovisas i bokslut 2015.						
 Andel av projekt som tar i anspråk mark med ekologiska värden som kompenseras				90 %		2015
Detta är en av indikatorerna för att följa upp miljömål "4.3 Intrång i övriga grön- och vattenområden bör minimeras och ersättas" i det beslutade miljöprogrammet. Utfall redovisas i bokslut 2015.						
 Andel av projekt som tar i anspråk mark med ekologiska värden som kompenseras med ekologiska åtgärder.				60 %		2015
Detta är en av indikatorerna för att följa upp miljömål "4.3 Intrång i övriga grön- och vattenområden bör minimeras och ersättas" i det beslutade miljöprogrammet. Utfall redovisas i bokslut 2015.						
 Andel entreprenadupphandlingar som omfattar "Gemensamma miljökrav vid upphandling av entreprenader".				100 %		2015
En av fyra indikatorer för att följa upp miljömål "2.2 Utsläppen av miljö- och hälsofarliga ämnen från byggnader och anläggningar ska minska" i det beslutade miljöprogrammet. De krav som tillämpas vid upphandling av entreprenader är "Gemensamma miljökrav vid upphandling av entreprenader" som är gemensamma med Göteborg, Malmö och Trafikverket.						

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2014	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Utfall redovisas i bokslut 2015.						
 Andel genomförda stickprovskontroller av upphandlade entreprenörer.				10 %		2015
<p>En av fyra indikatorer för att följa upp miljömål "2.2 Utsläppen av miljö- och hälsofarliga ämnen från byggnader och anläggningar ska minska" i det beslutade miljöprogrammet. Uppföljningarna utförs i första hand på byggarbetsplatser och innefattar dels kontroll av entreprenörernas varudokumentation, dels av stickprovsvisa varor som används på arbetsplatserna. Målet är att andelen uppföljda entreprenörer utgör minst 10 % av de entreprenader som är större än 5 mnkr.</p> <p>Utfall redovisas i bokslut 2015.</p>						
 Andel markanvisningar där krav ställts på att fastighetsägaren kan uppvisa dokumentation över miljöprovade varor när byggnaden/anläggningen är uppförd - genom byggvarubedömningen, BASTA, Svanen, Bra Miljöval eller Ecolabel.				100 %		2015
<p>En av fyra indikatorer för att följa upp miljömål "2.2 Utsläppen av miljö- och hälsofarliga ämnen från byggnader och anläggningar ska minska" i det beslutade miljöprogrammet. Det krav som ställs vid markanvisningar är att byggherrar och fastighetsägare som tilldelas mark ska ha system och rutiner så att byggvaror som väljs uppfyller angivna miljökriterier samt dokumenteras.</p> <p>Utfall redovisas i bokslut 2015.</p>						
 Genomsnittlig beräknad energianvändning (kWh/m ²)				55		2015
<p>Indikator för uppföljning av miljöprogrammets miljömål "3.3 I nyproducerad byggnad, på av staden markanvisad fastighet, ska energianvändningen vara högst 55 kWh/m²" i det beslutade miljöprogrammet. Krav började ställas i markanvisningar under 2012. När beräknade data finns kommer kontoret att redovisa detta i verksamhetsberättelsen.</p>						

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är hållbara

Uppfylls helt

När fler ska resa på en begränsad yta måste gång- cykel- och kollektivtrafik prioriteras och investeringar fördelas jämförbart. Fler väljer att cykla och därför ska en kraftfull satsning genomföras för att Stockholm ska bli en riktig cykelstad.

Exploateringsnämndens arbete bidrar till att kommunfullmäktiges mål ska uppnås. Till grund för bedömningen ligger att nämndens trafikplanering sker i samverkan med trafiknämnden och att stadens framkomlighetsstrategi ligger till grund för arbetet. Arbetet med att bygga ut infrastrukturen för cykling pågår planerligt men variationer mellan åren kan förekomma då utbyggnaden är en del av och därmed är beroende av tidsplaneringen för nämndens projekt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Exploateringsnämnden ska i samarbete med Stockholm Parkering AB vidta åtgärder för att fler cykelparkeringar skapas i Stockholm	2015-01-01	2015-12-31	
Diskussioner förs med Stockholms Parkering AB om deras roll för cykelparkeringsgarage i bland annat Brommaplan. Även på andra platser i staden framförallt vid kollektivtrafikknutpunkter är det aktuellt med samarbeten för cykelparkeringar. Ett sådant exempel är det planerade cykelparkeringsgaraget vid Rosenlundgatan och entrén till Södra station.			

Nämndmål:

Exploateringsnämnden ska medverka i arbetet med att öka framkomligheten

 Uppfylls helt

Exploateringsnämnden ansvarar för trafikplaneringen i exploateringsprojekt. I större projekt medverkar nämnden även för kollektivtrafikplanering i samarbete med SL. Trafikplaneringen sker i samverkan med trafiknämnden.

Byggnad i goda befintliga kollektivtrafiklägen prioriteras och målet är att framkomligheten ska öka. Stadens framkomlighetsstrategi ska ligga till grund för arbetet. Den grundläggande innebörden i strategin är att kapacitetsstarka färdmedel ska prioriteras för att fler människor och mer gods ska kunna förflyttas effektivt.

Ökad cykling beaktas särskilt och uppföljning av antal meter nyanlagd cykelväg samt åtgärder för ökad cykling följs upp kontinuerligt. Exploateringsnämnden beslutade i mars 2015 om cykelparkeringstal vid nyproduktion.

Exploateringsnämnden är ansvarig för ombyggnaden av Slussen och den exploatering som planeras i samband med detta. Kommunfullmäktige antog detaljplan för Slussen i december 2011 och planen vann laga kraft i september 2013 genom dom i Mark- och miljööverdomstolen. Detaljplan för ny bussterminal för Nacka- och Värmdöbussarna vid Slussen antogs av kommunfullmäktige i juni 2012. Detaljplanen upphävdes på formella grunder i december 2013 av Mark- och miljödomstolen och i mars 2014 fastställde Mark- och miljööverdomstolen domen. Staden har påbörjat en ny detaljplaneplanprocess för en bussterminal i Katarinaberget. Mark- och miljööverdomstolen meddelade i januari 2015 dom avseende tillståndsansökan för vattenverksamhet i enlighet med stadens ansökan. Domen överklagades men i och med att Högsta Domstolen i augusti 2015 inte meddelade prövningstillstånd vann tillståndet laga kraft. I juni 2015 fattades ett reviderat genomförandebeslut i exploateringsnämnden inför beslut i kommunfullmäktige till hösten 2015. Budgetramen fastställdes där till 12,1 mdkr. Förberedande arbeten pågår sedan våren 2013 och byggstart för arbeten som behöver miljödom planeras till sommaren 2016. Trafikanläggningen beräknas kunna tas i drift 2021.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har ren luft och rent vatten

 Uppfylls helt

Staden ska arbeta aktivt för ren luft och rent vatten. Arbetet med att skydda Stockholms vatten utvecklas så att den ekologiska statusen i sjöar och vattendrag förbättras. Kyrkhamn,

Årstaskogen/Årsta Holmar, Älvsjöskogen och Rågsveds friområde ska bli naturreservat.

Exploateringsnämndens arbete bidrar till att kommunfullmäktiges mål ska uppnås. Till grund för bedömningen ligger nämndens arbete med naturreservat och arbetet med att vidareutveckla ekosystemtjänster och grönytekompensation.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Exploateringsnämnden ska påbörja arbetet med att upprätta naturreservat i Rågsveds friområde. Förutsättningarna för att göra Norra och Södra Djurgården samt Lillsjön till naturreservat ska utredas	2015-01-01	2015-12-31	
Arbetet har påbörjats.			
  Exploateringsnämnden ska tillsammans med stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden ta fram en strategi för ekosystemtjänster och grönytekompensation.	2015-01-01	2015-12-31	
Exploateringskontoret har tillsammans med stadsbyggnadskontoret, miljöförvaltningen och trafikkontoret påbörjat arbetet med att ta fram en strategi för ekosystemtjänster och grönytekompensation. Målet är att strategin ska vara beslutad under 2015.			

Nämndmål:

Exploateringsnämnden medverkar i arbetet för ren luft och rent vatten

 Uppfylls helt

Exploateringsnämnden har i uppdrag att leda arbetet med att inrätta naturreservat Årstaskogen inklusive Årsta holmar, Älvsjöskogen och Kyrkhamn, i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och berörda stadsdelsnämnder. För alla tre områdena har samråd skett under hösten 2014 och beslut i berörda nämnder planeras ske under 2015. Exploateringsnämnden beslutade för sin del i augusti 2015 att föreslå kommunfullmäktige inrätta Älvsjöskogens naturreservat.

Exploateringsnämnden har påbörjat arbetet med att upprätta naturreservat i Rågsveds friområde. Förutsättningarna för att göra Norra och Södra Djurgården samt Lillsjön till naturreservat ska utredas.

Kommunfullmäktige beslutade i juni 2015 att projektet muddring för strandbad i Fagersjövikens ska avbrytas. Avbrytandet av projektet innebär inte att restaureringen av Magelungen ska avbrytas. För att säkerställa rekreativvärdena i Fagersjövikens har exploateringsnämnden gett exploateringskontoret i uppdrag att utreda och genomföra vegetationsklippning i Fagersjövikens. Utredningen ska göras tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Exploateringskontoret har tillsammans med stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret tagit fram förslag till modell för projektspecifika och gröna parkeringstal. Exploateringsnämnden beslutade i maj för sin del att godkänna förslaget till riktlinjer för projektspecifika och gröna parkeringstal vid nyproduktion.

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Målsättningen om ekonomisk hållbarhet kommer att vara utgångspunkten för stadens ekonomiska förvaltning.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion

● Uppfylls helt

De högskolor och universitet som finns i regionen är av avgörande betydelse för Stockholms fortsatta utveckling. Stockholms ska bli ett centrum för internationellt baserad verksamhet inom forskning och utveckling.

Exploateringsnämndens arbete bidrar till att kommunfullmäktiges mål ska uppnås. Till grund för bedömningen ligger främst arbetet i nämndens projekt i Hagastaden och Kista Science City.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samråd med stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, fastighetsnämnden och exploateringsnämnden utreda förutsättningarna för att genomföra ett traineeprogram	2015-01-01	2015-12-31	
Exploateringskontoret har deltagit i arbetet. Chefer och medarbetare från kontoret har intervjuats.			

Nämndmål:

Exploateringsnämnden ska bidra till samverkan mellan högskola, forskning och staden

● Uppfylls helt

Den nya stadsdelen, Hagastaden, som planeras kring Norra Station och Karolinska sjukhuset är ett betydelsefullt tillväxtprojekt för stockholmsregionen. Stadens kvaliteter förenas med världsledande forskning, företagande och boende.

Arbetet med att förnya och utveckla de västra och norra delarna av Stockholm fortsätter bland annat genom att utveckla Kista till världens främsta Science City med universitet, världsledande företag, bostäder, service, kultur, sport och rekreation enligt framtidsbilden för Kista Science City.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Företag väljer att etablera sig i Stockholm

● Uppfylls helt

Nya och växande företag är avgörande för att skapa nya arbetstillfällen. Stockholm ska vara en attraktiv stad för småföretagare och det lokala näringslivet ska stärkas.

Exploateringsnämndens arbete bidrar till att kommunfullmäktiges mål ska uppnås. Till grund för bedömningen ligger att i genomförandet av nämndens projekt ingår att utreda möjligheten

att inrymma arbetsplatser och kommersiella lokaler.

Nämndmål:

Exploateringsnämnden ska underlätta för företag att etablera sig i Stockholm

 Uppfylls helt

För att Stockholm ska vara en attraktiv stad för företag att starta och växa i måste gynnsamma förutsättningar ges till näringslivet bland annat genom att mark tillhandahålls till företag som vill etablera sig eller utvecklas och att god infrastruktur tillgodoses.

Omfattningen av projekt Norra Djurgårdsstaden har under 2013 reviderats till 12 000 lägenheter och 35 000 arbetsplatser. Inom Värtan planeras en ny passagerarterminal för färjeresenärer och i anslutning till denna en ny handelsplats.

Utgångspunkten för planeringen av området Telefonplan är att skapa förutsättningar för 2 000 bostäder och 70 000 kvm arbetsplatser i en sammanhängande stadsmiljö.

I samband med planeringen av nya bostadsområden undersöks om möjlighet finns till lokaler för småföretagande.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

 Uppfylls helt

Många arbeten skapas på Stockholms växande arbetsmarknad. Trots detta råder arbetskraftsbrist i många yrken, samtidigt som arbetslösheten bland unga ökar.

Exploateringsnämndens arbete bidrar till att kommunfullmäktiges mål ska uppnås. Till grund för bedömningen ligger nämndens prognos för indikatorerna om aspiranter från Jobbtorg och sommarjobb.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2014	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	2	3	2	2	500	Tertial 2 2015
  Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	3	0		3	6 700	2015

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden ska ansvara för att i samverkan med stadens nämnder och bolag genomföra ett utvecklingsarbete med syfte att stadens praktikplatser ska anpassas till de behov som finns hos jobbtorgens aspiranter. Stadens nämnder och bolag ska medverka i denna samverkan och i arbetet med att bereda	2015-01-01	2015-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
aspiranterna praktiktillfällen			
Kontoret har hittills under året tagit emot två jobbtorgspraktikanter inom ett av nämndens investeringsprojekt. Det krävs dock att det finns en arbetsledare på plats vilket inte är enkelt att lösa i alla projekt.			
  Nämnderna ska möjliggöra yrkesintroduktionsanställningar och lärlingsanställningar inom sina verksamheter	2015-01-01	2015-12-31	
Frågan får lyftas i samband med upphandlingar.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

Uppfylls helt

En god offentlig ekonomi är en förutsättning för att kunna stärka välfärden. Grundläggande mål för soliditet och investeringskostnader garanterar långsiktig hållbarhet. Stadens verksamhet ska vara kostnadseffektiv och administrativa kostnader hållas låga.

Stockholm är en stad med stort och eftersatt behov av investeringar i skol- och idrottslokaler, infrastruktur och bostäder.

Exploateringsnämndens arbete bidrar till att kommunfullmäktiges mål ska uppnås. Till grund för bedömningen ligger att nämndens markförvaltning ger betydande intäkter för staden och att de investeringsprojekt som exploateringsnämnden planerar och genomför är i huvudsak lönsamma.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2014	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	0	0	0	0	tas fram av nämnden	2015
Utfall redovisas i bokslut 2015.						
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	104,6 %	99,0 %		100 %	100 %	Tertial 2 2015
Prognosen visar ett överskott om ca 54 mnkr jämfört med budget.						
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	104,6 %	99,0 %		100 %	100 %	Tertial 2 2015
Prognosen visar ett överskott om ca 54 mnkr jämfört med budget.						
  Nämndens prognossäkerhet T2		-1 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2015
Utfall redovisas i bokslut 2015.						

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Exploateringsnämnden ska ta fram långsiktig plan för drift och underhåll för övertagande av nya områden tillsammans med trafiknämnden	2015-01-01	2015-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Arbetet pågår.			

Nämndmål:

Exploateringsnämnden ska förbättra säkerheten i de ekonomiska prognoserna

 Uppfylls helt

Arbetet med att förbättra exploateringsnämndens ekonomistyrning för investeringsprojekten fortsätter. Arbetet pågår även med att förbättra ekonomistyrningen inom driftbudgeten bland annat med anledning av nya redovisningsregler för s.k. komponentavskrivning och införandet av nytt ekonomisystem i staden i maj.

Systemstöd till den av kommunfullmäktige beslutade projektstyrningsmetoden för stadens stora investeringsprojekt har införts. Arbetet med att implementera metoden och systemstödet fortsätter under 2015.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2014	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel genomförandebeslut med positivt nuvärde	96 %	89 %	90 %	90 %		Tertial 2 2015
Beslutet om Slussen i exploateringsnämnden i juni 2015 är det enda projekt som hittills under 2015 har visat negativt nuvärde.						
 Andel slutredovisade projekt med ekonomisk avvikelse på högst +/- 5 % jämfört med genomförandebeslut		37 %		85 %		2015
Utfall redovisas i bokslut 2015.						
 Nämndens prognossäkerhet T2, investeringar		7,5 %		5 %		2015
Utfall redovisas i bokslut 2015.						

Nämndmål:

Exploateringsnämnden ska förvalta marken med fokus på hög avkastning

 Uppfylls helt

Exploateringsnämnden ansvarar för att stadens mark utvecklas och förädlas så effektivt som möjligt. Nämnden upplåter ca 10 000 fastigheter med tomträtt inom staden och drygt 2 000 fastigheter upplåts med tomträtt i andra kommuner. Nämnden arbetar aktivt med att få en god avkastning på markinnehavet.

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Stockholm ska sträva efter att bli en stad som genomsyras av jämställdhet, jämlikhet och frihet från alla former av våld och diskriminering.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är fritt från diskriminering

 Uppfylls helt

Stockholm ska vara en jämställd stad där makt, möjligheter och resurser fördelas jämnt oavsett kön och etnicitet. Ett genus- och antirasistiskt perspektiv ska integreras i stadens alla verksamheter.

Exploateringsnämndens arbete bidrar till att kommunfullmäktiges mål ska uppnås. Till grund för bedömningen ligger att nämndens arbete med att genomföra projekten karaktäriseras av ett helhetsperspektiv.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Exploateringsnämndens verksamhet ska jämställdhetsintegreras i syfte att synliggöra effekten av nämndens beslut och resursfördelning utifrån kön	2015-01-01	2015-12-31	

Nämndmål:

Exploateringsnämnden ska bidra till en stad fri från diskriminering

 Uppfylls helt

Exploateringsnämnden bidrar till stadens arbete genom att ta fram mark för nya bostäder, arbetsplatser och service. Staden ska byggas tätare och nya funktionsblandade stadsdelar ska växa fram, med en mångfald av upplåtelseformer. Exploateringsnämnden har en nära samverkan med de nämnder och styrelser som ansvarar för skola, idrottsytor och annan samhällsservice för att se till att stadsplaneringen karaktäriseras av ett helhetsperspektiv.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

 Uppfylls helt

Staden ska vara en bra arbetsgivare. Jämställdhet, jämlikhet och frihet från diskriminering ska genomsyra personalpolitiken.

Exploateringsnämndens arbete bidrar till att kommunfullmäktiges mål ska uppnås. Till grund för bedömningen ligger att kontoret arbetar aktivt med att vara en välkänd och attraktiv arbetsgivare. De målvärden som har fastställts för indikatorerna bedöms att komma uppnås.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2014	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex		83		85	82	2015

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2014	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Utfall redovisas i bokslut 2015.						
  Andel medarbetare med ofrivillig deltid som erbjuds heltid		100 %		100 %	100 %	2015
Utfall redovisas i bokslut 2015.						
  Andel medarbetare som inte upplever sig diskriminerade på sin arbetsplats					100 %	2015
Utfall redovisas i bokslut 2015.						
  Ledarskapsindex				84	78	2015
Utfall redovisas i bokslut 2015.						
  Motivationsindex				86	82	2015
Utfall redovisas i bokslut 2015.						
  Sjukfrånvaro	2 %	2,1 %	2,1 %	2,1 %	4,4 %	Tertial 2 2015
Avser juli 2014 - juni 2015.						
  Sjukfrånvaro dag 1-14	0,8 %		0,7 %	0,7 %	tas fram av nämnden	Tertial 2 2015
Avser juli 2014 - juni 2015.						
  Styrningsindex				82	82	2015
Utfall redovisas i bokslut 2015.						

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden ska i samverkan ta fram en strategi för hur behovet av kvalificerade handläggare och projektledare kan säkerställas	2015-01-01	2015-12-31	
Arbetet har påbörjats tillsammans med de övriga förvaltningarna och kommer att redovisas i verksamhetsberättelsen.			

Nämndmål:

Exploateringsnämnden ska vara en välkänd och attraktiv arbetsgivare

 Uppfylls helt

Exploateringsnämndens uppdrag ställer krav på kontoret att vara en välkänd och attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera kompetenta medarbetare.

Kontoret arbetar aktivt med att stärka arbetsgivarvarumärket genom att delta på arbetsmarknadsdagar vid tekniska högskolor, genom sociala medier, delta på branschmässor,

nätverkande i branschen, annonsera i fackpress och ta emot studiebesök.

Hittills under året har aktiviteter genomförts varje vecka på LinkedIn för att marknadsföra kontoret och staden som attraktiv arbetsgivare. Kontoret har även medverkat på LAVA - arbetsmarknadsdag på KTH, tillsammans med övriga tekniska förvaltningar.

Kontoret kommer tillsammans med övriga tekniska förvaltningar att delta på Samhällsbyggardagarna i oktober, riktat mer mot redan yrkesverksamma samhällsbyggare, men även studenter. I november deltar kontoret på Lunds tekniska högskolas arbetsmarknadsdagar, Arkad. Under året har ett antal högskolestudenter praktiserat på kontoret, studenter genomfört examensarbeten och kontoret har tagit emot praktikanter från tekniksprånget.

Exploateringskontorets mål är att personalomsättningen ligger på en planerad hanterbar nivå. Fram till 31 augusti i år uppgår personalomsättningen till 8 %. Andelen av kontorets anställda som är 50 år eller äldre har kontinuerligt sjunkit och uppgår till 33 %. Medelåldern uppgår till knappt 44,3 år. Exploateringskontoret behöver öka andelen män då 61 % av medarbetarna utgörs av kvinnor.

Antalet anställda har de tre senaste åren ökat från 150 till 205 medarbetare per den 31 augusti. Fortsatta rekryteringar är nödvändiga dels för pensionsavgångar, dels för en försiktig utökning när fler projekt kommer in i mer intensiva faser samt beroende på en stor rörlighet inom branschen. Under året beräknas fem medarbetare gå i pension.

Antalet anställda framgår av nedanstående tabell.

Antal anställda	Tillsvidare *	Tidsbegränsade *	Antal i tjänst *
2009-08-31	136	9	135
2010-08-31	133	4	129
2011-08-31	139	7	137
2012-08-31	147	3	139
2013-08-31	168	4	156
2014-08-31	186	4	174
2015-08-31	202	3	186

* Uppgifterna avser antalet personer omräknat till heltid.

Kontoret har ett aktivt jämställdhetsarbete och har sedan 2008 deltagit i Jämix för att jämföra sina nyckeltal inom jämställdhet med andra organisationer. Kontoret har succesivt förbättrat sina nyckeltal från 137 till 145 och kommer nu på sjätte plats av 203 medverkande organisationer. Under det första kvartalet har kontoret tillsammans med några andra tekniska förvaltningar bjudit in chefer och medarbetare till en inspirationsföreläsning om mångfald och hur vi kan arbeta med våra fördomar.

Kontoret får hög poäng i Jämix vad gäller jämförelse av kvinnors och mäns löner. Analys görs inom varje befattningsgrupp och mellan grupperna utifrån kön och ålder/erfarenhet, där det finns tillräckligt antal inom respektive grupp. Analyserna visar inga skillnader som faller ut till kvinnornas nackdel. Konkurrens finns både från andra kommuner och privata sidan som kan erbjuda andra typer av villkor förutom lön.

Kontoret erbjuder en hel del förmåner till sina medarbetare för att de ska ha ett friskt arbetsliv. Bland annat kan nämnas friskvård på arbetstid med en timme per vecka, aktiviteter i Klamparhallen tillsammans med andra tekniska förvaltningar och friskvårdsbidrag om 3 000 kr per år. Dessutom försöker kontoret se till att varje medarbetare har en bra arbetsmiljö utifrån både psykiska och fysiska aspekter. Kontoret arbetar kontinuerligt med att ha bra introduktion för nyanställda, handledare/faddrar och rutiner som fungerar för att säkerställa en god arbetsmiljö.

Under året har erbjudits utbildning för chefer i kompetensbaserad rekrytering och det planeras för utbildning i rehabilitering, arbetsrätt, och arbetsmiljö.

Kontoret har genomfört en sista omgång av fyra av en projektledarutbildning som har fokus på ledarskap i rollen som projektledare.

Målet för sjukfrånvaron är att den inte ska överstiga 2,1 % och målet är nu nått - 2,0 %. Förhoppningen är att den ska sjunka ytterligare. Däremot har den korta sjukfrånvaron ökat från 0,7 % till 0,8 %. Kontoret samarbetar i hög grad med företagshälsovården och även med Försäkringskassan för att underlätta återgång i arbetet. Kontoret har inga fysiskt tunga arbeten men anpassar arbetsuppgifterna i möjligaste mån vid behov.

År	201406-201507	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Sjukfrånvaro %	2,0	2,1	2,6	1,7	2,5	1,6	1,8	2,1	2,8

Deltid till heltid

Exploateringskontoret erbjuder alltid heltidsanställningar. Det är framför allt medarbetare som närmar sig pension som kan önska att gå ner i arbetstid.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

● Uppfylls helt

Stockholm ska vara en tillgänglig stad för alla dess invånare. Tillgängligheten ska öka i hela staden och samhällsinformationen ska finnas tillgänglig för alla.

Exploateringsnämndens arbete bidrar till att kommunfullmäktiges mål ska uppnås. Till grund för bedömningen ligger nämndens medverkan i arbetet med att utveckla offentlig service och nämndens arbete med att verka för delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Nämndmål:

Exploateringsnämnden ska medverka till ökad tillgänglighet i utbyggnaden av nya bostadsområden

● Uppfylls helt

Medverka till offentlig service

Exploateringsnämnden ska tillsammans med övriga berörda nämnder säkerställa att staden på ett tidigt stadium planerar för offentlig service. Det gäller till exempel boenden för personer

med funktionsnedsättning, förskolor, skolor, idrott och rekreation, övrig omsorg samt kultur m.m. i stadsutvecklingsområdena. Exploateringsnämnden ska redan i planeringsprocessens tidiga skeden utveckla samverkan med framför allt stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden, berörda stadsdelsnämnder och SISAB för att säkra tillgången på platser i förskolor och skolor.

Verka för delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Tillgänglighetsaspekter ska alltid vara en del vid byggnation av bostäder. Nämndens projekt utgörs av investeringar i allmän platsmark samt omfattar även byggherrars investeringar i blivande kvartersmark. I samband med utbyggnaden av nya bostadsprojekt har exploateringsnämnden investeringsansvaret för anläggandet av allmänna gator, torg och parker. Vid planering och upphandling av dessa arbeten säkerställer nämnden att "Stadens riktlinjer för att göra utemiljön tillgänglig för människor med funktionshinder" följs. Stickprov görs för att kontrollera uppfyllelsen av stadens krav på tillgänglighet i utemiljön i färdigställda projekt.

Exploateringsnämnden ser till i överenskommelse om exploatering att byggherren förbinder sig att inom den blivande kvartersmarken följa "Stadens riktlinjer för att göra utemiljön tillgänglig för människor med funktionshinder".

Exploateringskontoret upplyser också byggherren om att ytterligare information om utformning av ute- och inomhusmiljön finns i handboken "Stockholm - en stad för alla" som finns på stadens hemsida.

I samband med större bostadsexploateringsprojekt ska det prövas om projekten kan innehålla en andel om minst fem procent lägenheter för särskilt boende för personer med psykisk eller fysisk funktionsnedsättning. I områden där det helt saknas gruppboendestäder ska möjligheten att bygga sådana prövas i varje byggprojekt oavsett storlek.

Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011-2016 beslutades av kommunfullmäktige 2011. Kontoret har i dialog med stadsbyggnads- och exploateringsnämndens råd för funktionshinderfrågor inför verksamhetsplan 2015 tagit fram aktiviteter som ska bidra till måluppfyllelse. Se bilaga 2.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Uppföljning av nämndens aktiviteter enligt Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011-2016 görs i samband med tertiärrapporter och bokslut.	2015-01-01	2015-12-31	
Se bilaga 2.				

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en demokratisk stad där medborgarna har inflytande

Uppfylls helt

Stockholmarnas inflytande över sin närmiljö ska förstärkas och medborgarinflytandet vid exempelvis samhällsplanering ska förstärkas.

Exploateringsnämndens arbete bidrar till att kommunfullmäktiges mål ska uppnås. Till grund för bedömningen nämndens arbete med att vidareutveckla medborgardialogen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och trafiknämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna inleda arbetet med att utveckla nya metoder för dialog och medborgardeltagande i planeringen. Till exempel kan processer där detaljplaner föregår markanvisningar testas	2015-01-01	2015-12-31	
Arbetet pågår. Se redovisning under nämndmål "Exploateringsnämnden ska bidra till ökad medborgardialog".			
  Exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden ska testa omvänd planprocess i projekt där detta kan vara möjligt	2015-01-01	2015-12-31	
Stadsbyggnadsnämnden initierar och driver som ansvarig för planmonopolet och detaljplanerprocesserna i staden. Exploateringsnämnden kommer att delta i eventuella försök som prövas.			

Nämndmål:

Exploateringsnämnden ska bidra till ökad medborgardialog

 Uppfylls helt

Exploateringsnämnden arbetar tillsammans med stadsbyggnadsnämnden för att utveckla medborgardialogen. Nya kanaler för att möta och samtala med stockholmarna om den växande staden har etablerats t.ex. Stockholmsrummet i Kulturhuset, Slussens utställningslokal och den mobila dialogpaviljongen. Under 2015 ska Stockholmsrummet flytta in i en större lokal som ger bättre förutsättningar för visualisering och interaktivitet.

Stadens nya kanaler för dialog ska vidareutvecklas och marknadsföras under 2015 så att stockholmarna i allt högre grad känner sig inbjudna till att delta i dialogen om den växande staden och även upplever att deras synpunkter tas tillvara. Förutom fysiska mötesplatser finns även möjlighet till webbaserade forum för dialog. Exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden kommer gemensamt utveckla den formen av dialog under 2015.

Under 2015 fortsätter exploateringskontoret utvecklingen av ett nära samarbete med övriga förvaltningar, stadsdelarna och Stockholms Läns Landsting (SLL) så att kommunikationen till stockholmarna har ett helhetsperspektiv. En särskild satsning på samarbetet med stadsdelsförvaltningarnas kommunikatörer har inletts under våren.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

 Uppfylls helt

Upphandlings- och konkurrenspolicyn ska revideras. En ny upphandlingspolicy ska också ta tydligt avstamp i perspektivet på offentlig upphandling som ett medel att driva utvecklingen i hållbar riktning.

Exploateringsnämndens arbete bidrar till att kommunfullmäktiges mål ska uppnås. Till grund för bedömningen ligger nämndens arbete med att vidareutveckla upphandlingsprocessen.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2014	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel relevanta upphandlingar av varor och tjänster där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår		100 %	100 %	100 %	tas fram av nämnd/styrelse	2015
Utfall redovisas i bokslut 2015.						

Nämndmål:

Exploateringsnämndens upphandlingar medverkar till att utveckla staden i hållbar riktning

 Uppfylls helt

Exploateringsnämnden arbetar med ständiga förbättringar i upphandlingsprocessen och har ett systematiskt arbetssätt vad gäller behovskartläggningar, upphandlingsplanering, avtalsuppföljning och utvärdering. En annan viktig del i arbetet är den kontinuerliga dialogen med leverantörerna och en aktiv omvärldsbevakning.

Beställarskola genomförs regelbundet för kontorets beställare.

Uppföljning av ekonomi

Kommunstyrelsen har under 2015 beslutat om budgetjusteringar för exploateringsnämnden. Beslutade budgetjusteringar framgår av bilaga 4:4.

Uppföljning av driftbudget

Prognosen för driftbudgeten visar på ett överskott om ca 54 mnkr jämfört med budget trots att intäktskravet inte kan uppnås fullt ut. Anledningen till överskottet är att kostnaderna för avskrivningar och internränta bedöms bli väsentligt lägre än budget främst beroende på förskjutningar inom investeringsverksamheten. Prognosen för tomträttsintäkter och arrenden förutsätter att tillkommande intäkter för nyupplåtelse, regleringar och i samband med domar i avgäldsmål kommer att falla ut enligt den bedömning kontoret gör.

En samlad uppföljning av driftbudgeten redovisas i bilaga 4:1 och 4:2. De förändringar som skett jämfört med budget framgår av bilaga 5:3. Nedan redovisas driftbudgeten uppdelad i "Markförvaltning" och "Övrig verksamhet"².

² Kostnader och intäkter redovisas exklusive exploateringskostnader och exploateringsintäkter. Driftbudget inklusive exploateringskostnader och exploateringsintäkter redovisas i bilaga 4.

Markförvaltning

Markförvaltning tomträtter och mark inom kommungränsen mnkr	Budget 2015	Tertialrapport 1 (T1)	Tertialrapport 2 (T2)	Avvikelse/Budget/T2
Kostnader	42,2	42,2	58,0	-15,8
Avskrivningar	233,0	233,0	180,0	53,0
Internräntor	1 006,0	1 006,0	945,0	61,0
Summa kostnader	1 281,2	1 281,2	1 183,0	98,2
Intäkter	2 442,0	2 393,0	2 393,0	-49,0
Driftbudget – netto	1 160,8	1 111,8	1 210,0	49,2

Intäkterna redovisades i verksamhetsplan 2015 enligt budget. Kontorets bedömning för prognosen 2015 är emellertid att intäkterna från markförvaltningen kommer att uppgå till 2 393 mnkr, dvs. 49 mnkr lägre än budget. Anledningen är att i samband med byte av IT-system har en intäktspost om 49 mnkr avseende nyttjanderättsavtal med Stockholms Hamn AB dubbelräknats i nämndens underlag till budget 2015-2017. Prognosen i övrigt förutsätter att tillkommande intäkter för nyupplåtelser, regleringar och i samband med domar i avgäldsmål kommer att falla ut i enlighet med kontorets bedömning. Se bilaga 4.2.

Prognoserna för tomträttsintäkterna är alltid något osäker. Intäkterna från nyupplåtelser påverkas av förändringar inom investeringsplanen. Vid avgäldsreglering kan en domstolsprocess drivas i flera instanser. Vilka domar som kommer att meddelas och vinna laga kraft under året eller vilket utfall dessa kommer att ge går inte att förutse fullt ut.

Jämfört med budget uppgår avvikelsen på driftkostnaderna till 15,8 mnkr som utgörs av ökade kostnader för återbetalning av tomträttsavgäld och kostnader i samband med avhysningar från stadens mark:

- Kostnader för återbetalning av tomträtt gällande Tranbodarna 12 uppgår 2015 till 13,4 mnkr. Exploateringsnämnden beslutade i april 2013 att tomträttsavgälden skulle sättas ned till 0 kr/år under drygt åtta år från det att den nya detaljplanen för Slussen vann laga kraft. Exploateringsnämndens beslut överklagades men vann laga kraft i maj 2015 då Högsta förvaltningsdomstolen beslutade att inte meddela prövningstillstånd. Först då var det möjligt att verkställa avgäldsnedläggningarna.
- Kostnaderna för avhysningar från stadens mark under 2015 bedöms uppgå till ca 2,4 mnkr. Dessa kostnader täcks inte av nämndens budget för 2015. Bokförda kostnader uppgår hittills till 0,5 mnkr.

Under 2014 justerades exploateringsnämndens budget för borttagning av båtar, i vissa fall vrak, som olovligen funnits på stadens mark eller i stadens vatten. Medel för detta finns inte avsatta i årets budget. Kontoret ser behov av motsvarande åtgärder även under 2015 till en bedömd kostnad om 2 mnkr. Hittills har åtgärder för 1 mnkr utförts.

I budget 2015 sänktes internräntesats jämfört med 2014. Därutöver införde staden s.k. komponentavskrivning från och med år 2015. I tertialrapport 1/2015 angav kontoret att säkrare prognos för ränte- och avskrivningskostnaderna skulle lämnas i samband med

tertialrapport 2/2015. Kostnaderna för avskrivningar bedöms uppgå till ca 180 mnkr, vilket är 53 mnkr lägre än budget. Avvikelsen beror i huvudsak på de förskjutningar som har skett inom nämndens investeringsplan under senare år vilket medfört att tidigare planerade aktiveringar av projekt har senarelagts. Även kostnaden för internräntan 2015 bedöms bli lägre jämfört med budget och kommer att uppgå till 946 mnkr.

Markförvaltning utanför kommungränsen mnkr	Budget 2015	T1	T2	Avvikelse/Budget/T2
Kostnader	4,1	4,1	4,1	0,0
Internräntor	1,0	1,0	1,0	0,0
Intäkter	6,3	6,3	9,3	3,0
Driftbudget – netto	1,2	1,2	4,2	3,0

Exploateringsnämnden ansvarar för den mark som staden ska avyttra utanför kommungränsen. I avvaktan på försäljning sköter fastighetsnämnden på exploateringsnämndens uppdrag förvaltningen av fastigheterna. De budgeterade kostnaderna och intäkterna avser denna förvaltning samt exploateringsnämndens ”indirekta” kostnader, dvs. personalkostnader, för försäljning av fastigheterna.

Därutöver tillkommer ”direkta försäljningsomkostnader” som avser kostnader för mäklare, värdering etc. Kostnaderna ska ses som en form av omslutningsförändring där kostnaderna avräknas mot realisationsvinsterna vid försäljning. Hittills bokförda kostnader och intäkter uppgår till 0,1 mnkr.

De ökade intäkter om 3 mnkr avser den förvaltning av mark och byggnader som fastighetsnämnden sköter åt exploateringsnämnden.

Övrig verksamhet

Övrig verksamhet mnkr	Budget 2015	T1	T2	Avvikelse/Budget/T2
Kostnader	73,3	73,3	75,7	-2,4
Intäkter	91,2	91,2	95,6	4,4
Driftbudget – netto	17,9	17,9	19,9	2,0

Med nämndens övriga verksamhet avses nämnd och förvaltningsledning, markavtal med Stockholms Hamn AB, färjetrafik till Hammarby Sjöstad, förvaltning av de byggnader som fastighetsnämnden sköter på uppdrag av exploateringsnämnden i avvaktan på exploatering, geoarkiv och övriga kostnader för verksamheter som inte är direkt kopplade till markförvaltning.

Under övrig verksamhet redovisas de extra medel som nämnden har beviljats i budget 2015 för höjd ambitionsnivå för att klara byggmålen och för strategi för ekosystemtjänster och grönytekomensation.

De ökade intäkterna om 2 mnkr avser den förvaltning som fastighetsnämnden sköter åt exploateringsnämnden. Övriga ökade kostnader och intäkter om 2,4 mnkr avser projekt inom Norra Djurgårdsstaden Innovation. Kontoret föreslår att exploateringsnämnden begär budgetjustering för denna omslutningsförändring.

Investeringar

Investeringar Mnkr	Budget 2015	T1	T2	Avvikelse/Budget/T2
Utgifter	3 586,4	3 450,0	3 220,0	366,4
Inkomster	200,0	250,0	220,0	20,0
Netto	3 386,4	3 200,0	3 000,0	386,4
Exploateringsinkomster	420,0	175,0	160,0	260,0
Netto inklusive exploateringsinkomster	2 966,4	3 025,0	2 840,0	126,4

Stadens investeringsstrategi har uppdaterats till budget 2015, bland annat med anledning av kommunfullmäktiges beslut i budget 2014 att höja bostadsmålet till 140 000 bostäder till år 2030.

Exploateringsnämndens investeringsplan har en stark koppling till stadens investeringsstrategi:

- Exploateringsnämndens projekt har en god måluppfyllelse. Projekten avser till allra största del kommunfullmäktiges mål, ”Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo” men nämndens projekt avser även flera andra av kommunfullmäktiges mål i hög utsträckning.
- Översiktsplanen ska fungera som vägledning för hur staden ska utvecklas samt utgöra grund för prioriteringar av stadens investeringar. För exploateringsnämnden finns koppling för samtliga projekt till översiktsplanen.
- Lönsamheten i exploateringarna är avgörande för hur många icke lönsamma projekt staden kommer att ha råd med då stadens finansiella resurser är begränsade. Exploateringsnämndens projekt är i huvudsak lönsamma. De undantag som finns är främst projekt med stora infrastrukturella utgifter som Hagastaden och Slussen.

En sammanfattning av nämndens investeringsplan lämnas i bilaga 5.1. Redovisning av samtliga projekt lämnas i bilaga 5.2. I bilaga 5.3 kommenteras projekt större än 50 mnkr.

Verksamhetsplan 2015 innehåller projekt, omfattande 35 000 lägenheter, med redan fattade genomförandebeslut. Därutöver finns projekt med utredningsbeslut omfattande 53 000 lägenheter och projekt med inriktningsbeslut omfattande 30 000 lägenheter. På grund av de förskjutningar som uppkommit jämfört med den bedömning som gjordes inför verksamhetsplan 2015 kan konstatera att prognosen för hela investeringsplanen ligger närmare 400 mnkr lägre än budget. Hänsyn till behov av justering för erfarenhetsmässigt bedömda förskjutningar har beaktats.

Av de förskjutningar som har uppkommit kan nämnas:

- Brofästet,
13 mnkr
- Slussen,
316 mnkr
- Bromma blocks,
75 mnkr
- Frihamnen,
152 mnkr
- Rinkebystråket,
18 mnkr
- Annedal,
28 mnkr
- Hagastaden,
22 mnkr
- Albano,
14 mnkr
- Rinkebyterassen,
10 mnkr

Ytterligare kommentarer lämnas i bilaga 5.3.

För exploateringsnämnden är 300 mnkr under år 2012-2018 avsatta för cykelplan. I budget 2015 är 40 mnkr avsatta inom nämndens investeringsplan 2015. Utfall varierar över åren då arbeten följer tidsplanerna för respektive exploateringsprojekt.

Exploateringsnämnden investeringar bedöms för kommande år att ligga på en fortsatt hög nivå, ca 3 600 mnkr/per år, för att kunna uppnå målen för bostadsbyggandet vilket framgår av nämndens underlag till budget till 2016 med inriktning 2017 och 2018³.

I verksamhetsplan 2015 bedömdes inkomster från markförsäljningar i samband med exploatering uppgå till 2 000 - 2 500 mnkr. Kontoret bedömer att dessa försäljningsinkomster kan uppgå till ca 1 500 mnkr. Jämfört med den bedömning som lämnades i verksamhetsplanen 2015 har de förskjutningar som inträffat inom investeringsplanen också medfört förskjutningar inom försäljningsprojekten. Hur stor andel av exploateringsinkomsten som utgörs av bokförda värden, dvs. i huvudsak tidigare nedlagda investeringsutgifter, varierar stort från projekt till projekt. Exploateringsinkomsterna 2015, dvs. det bokförda värdet av markförsäljningarna, bedöms uppgå till 160 mnkr, dvs. 260 mnkr lägre än budget 2015⁴.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Försäljningsbetinget för exploateringsnämnden är satt till 200 mnkr för 2015. Betinget avser försäljningar av mark utanför kommungränsen och friköp av tomträttsmark. Hittills har försäljningar omfattande drygt 140 mnkr genomförts. Kontoret bedömer att försäljningar omfattande 225 mnkr kommer hinna genomföras under året⁵.

Analys av balansräkning

Balansräkning och resultaträkning i delårsrapporten per 2015-08-31 kommenteras i bilaga 6.

Synpunkter och klagomål

Av diarieföringen av inkomna handlingar framgår om dessa innehåller klagomål eller synpunkter/förslag. Under perioden januari-14 augusti 2015 har 62 ärenden registrerats som klagomål/protester och 80 ärenden har registrerats som synpunkter/förslag. Motsvarande

³ Exploateringsnämnden 2015-03-23

⁴ I budget har ”exploateringsinkomster” införts som budgetbegrepp. Detta för att tydliggöra kopplingen till investeringsutgifterna och lönsamhetskravet.

⁵ Enligt stadens redovisningsprinciper ska inkomsterna vid försäljning av fastigheter bokföras vid dagen för tillträdet.

uppgifter för januari-14 augusti 2014 visar att 30 ärende registrerats som klagomål/protester och 84 ärenden registrerats som synpunkter/förslag.

Den största andelen av klagomålen eller synpunkter/förslag berör enskilda exploateringsprojekt.

Övrigt

Uppföljning av nämndens internkontrollplan som fastställdes i verksamhetsplan 2015 redovisas i bilaga 3. Redovisning kommer även att lämnas i samband med exploateringsnämndens verksamhetsberättelse för 2015.

Bilagor

Bilaga 1 Markanvisade lägenheter

Bilaga 2 Uppföljning av exploateringsnämndens mål, indikatorer och aktiviteter 2014 till ”Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011-2016

Bilaga 3 Uppföljning av internkontrollplan 2015

Bilaga 4:1 Uppföljning av budget

Bilaga 4:2 Uppföljning av driftbudget och verksamhet

Bilaga 4:3 Avvikelser mot nämndens driftbudget

Bilaga 4:4 Av KF/KS beslutade budgetjusteringar

Bilaga 5:1 Investeringsplan - sammanfattning

Bilaga 5:2 Investeringsplan - per projekt

Bilaga 5:3 Investeringsplan - kommentarer om ”Stora projekt”

Bilaga 6:1 Delårsrapport per 2015-08-31 – balansräkning

Bilaga 6:2 Delårsrapport per 2015-08-31 – resultaträkning